

Nr 146

Av herr **Eliasson m. fl.**, om bättre tillgodoseende av fiskerinäringens kreditbehov.

Den rationaliseringsprocess, som fiskerinäringen genomgår, ställer näringens utövare inför stora finansieringssvårigheter. Fiskebåtarnas ökade storlek, motorernas i följd därav ökade styrka och den även i övrigt modernare och ändamålsenligare utrustning, som utvecklingen kräver, innebär alltmer ökade kostnader. För finansiering av sådana kostnadskrävande inköp kan fiskarna i för närvarande mycket begränsad utsträckning erhålla lån ur statens fond för fiskerinäringens främjande (fiskerilånefonden). Tillgången på medel har varit så begränsad, att lånen — i den mån de över huvud taget kunnat erhållas — utgått endast som bottenlån. För finansieringen i övrigt har fiskarna varit hänvisade att uppta lån på den privata lånemarknaden mot en ofta mycket hög ränta och snäva betalningsvillkor. På grund av den allmänna kapitalbristen och de därav föranledda kreditrestriktionerna, särskilt när det gäller kredit mot säkerhet i båtar, som av naturliga skäl ej anses så betryggande som fastighetslån, har det varit mycket svårt för fiskarna att erhålla erforderliga lån.

Ifrågavarande finansieringssvårigheter medför en stagnation i fiskebåtsbyggandet, som i längden måste få konsekvenser i flera avseenden. Det har under senare tid i allt större utsträckning förekommit, att fiskare, som inte kunnat förnya sitt båtbestånd, tvingats lämna fiskerinäringen och söka sig andra sysselsättningar. En sådan uttunning av den yrkesverksamma fiskarbefolkningen innebär risk för att fiskerinäringen inte skall kunna fylla sin för folkförsörjningen viktiga uppgift. Det bör i sammanhanget även framhållas, att en ständig förnyelse av fiskebåtarna genom nybyggnation är angelägen ur försvarssynpunkt.

Det är sålunda av stor vikt att fiskarna kan erhålla lån på gynnsamma villkor. Enligt beslut av 1949 års riksdag fick av Kungl. Maj:t årligen disponeras ett belopp av 2 000 000 kronor från fiskerilånefonden, vilket belopp av 1955 års riksdag för budgetåret 1954/55 höjdes till 3 000 000 kronor. För budgetåret 1955/56 medgavs en lånevolym av 4 000 000 kronor och för budgetåren 1956/57 och 1957/58 en volym av 3 800 000 respektive 3 000 000 kronor. Medelsbehovet har emellertid varit betydligt större. Fiskeristyrelsen har framhållit, att de av låneförmedlarna till styrelsen anmälda låneanspråken för 1956/57 uppgått till 6 302 675 kronor. Härvid

måste emellertid beaktas, att prutningar redan gjorts av låneförmedlarna. Det verkliga lånebehovet är avsevärt större.

Fiskeristyrelsen har hemställt, att det belopp, intill vilket utlåning från fiskerilånefonden högst må utgå, tills vidare från och med budgetåret 1958/59 höjes från 3 000 000 till 5 000 000 kronor. Sveriges fiskares riksförbund, Svenska västkustfiskarnas centralförbund, Föreningen Sveriges mindre varv samt Svenska båtbyggareföreningen har i gemensam skrivelse anhållit, att den årliga låneramen för fiskerilånefonden skall fastställas till ett belopp av 7 000 000 kronor. I statsverkspropositionen uttalar departementschefen, att en ökning av utlåningsramen visserligen är påkallad, men att han i nuvarande läge endast är beredd att föreslå, att ramen höjes med 800 000 kronor till 3 800 000 kronor. Då den disponibla behållningen i fonden beräknas till 2 600 000 kronor, skulle för budgetåret 1958/59 behöva anvisas ett investeringsanslag av 1 200 000 kronor.

Den föreslagna låneramen måste bedömas som otillräcklig i förhållande till det aktuella lånebehovet. I nuvarande statsfinansiella läge är det emellertid angeläget, att statens upplåning begränsas, så långt detta är möjligt. Den i statsverkspropositionen föreslagna låneramen för fiskerilånefonden bör därför godtas för nästkommande budgetår. Det framstår dock som angeläget att fiskarna på annat sätt beredes bättre möjligheter till lån.

Den lämpligaste lösningen synes oss härvid vara, att vid sidan av fiskerilånen ett statligt lånegarantisystem tillskapas. Vid den lösning, som vi förordar, skulle i princip bottenlånebehovet tillgodoses genom fiskerilånen och behovet därutöver genom lån med statlig garanti. Ett statligt kreditgarantisystem har som bekant tillskapats för att främja en bättre kreditförsörjning för jordbruket samt hantverket och småindustrien. Det synes lämpligt och ändamålsenligt, att även fiskerinäringen nu erhåller motsvarande möjligheter.

Vi föreslår, att statlig kreditgaranti skall lämnas till fiskare på villkor, som i huvudsak överensstämmer med dem som för närvarande tillämpas i fråga om ovannämnda lånegarantier till jordbruk samt hantverk och småindustri. Vidare vill vi föreslå, att ramen för dylika kreditgarantier för budgetåret 1958/59 fastställs till ett belopp av 3,5 miljoner kronor. Härigenom skulle det totala lånebeloppet till de ändamål, som fiskerilånefonden avser att främja, ökas från 3 800 000 kronor till 7 300 000 kronor. Att helt ersätta fiskerilånefonden med ett kreditgarantisystem synes oss icke lämpligt med hänsyn till de relativt förmånliga ränte- och amorteringsvillkor som gäller för lånen ur nämnda fond.

Slutligen föreslås, att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att utfärda erforderliga bestämmelser rörande den nya kreditgarantiverksamheten.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte, i syfte att bättre tillgodose fiskerinäringens kreditbehov, besluta tillskapa ett statligt kredit-

garantisystem vid sidan av den nuvarande fiskerilånefonden och fastställa ramen för ifrågavarande statliga lånegarantier till 3 500 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt att riksdagen måtte besluta bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda närmare bestämmelser för ovan föreslagna kreditgarantiverksamhet.

Stockholm den 24 januari 1958

<i>Lars Eliasson</i>	<i>Ivar Johansson</i> i Mysinge	<i>Ivar Persson</i>
<i>Gärda Svenson</i>	<i>Nils Theodor Larsson</i>	<i>Nils Franzén</i>
<i>T. Wolgast</i>	<i>Sven E. Sundin</i>	<i>G. Elofsson</i> i Vä

Nr 147

Av herr **Nilsson, Yngve, m.fl.**, om bättre tillgodoseende av fiskerinäringens kreditbehov.

(Lika lydande med motion nr 171 i Andra kammaren)

Stockholm den 24 januari 1958

<i>N. Yngve Nilsson</i> i Trobro	<i>Ragnar Sveningsson</i>	<i>G. Elofsson</i> i Vä
-------------------------------------	---------------------------	----------------------------
